

Kulttuuriala

OPETUSSUUNNITELMA, 180 osp. KÄSI- JATAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINTO Tuotteen suunnittelun ja valmistuksen osaamisala

ARTESAANI, TAIDEKEHYSTYS

Tämä opetussuunnitelma on voimassa Salpauksessa 1.8.2015

Käsittelyt:

Salpauksen ammattiosaamisen toimikunta:

3.6.2015,

8.11.2016 (Yrityksessä toimiminen ja yritystoiminnan suunnittelu -tutkinnon osat, voimassa 1.1.2017 alkaen),

13.12.2016 (Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen -tutkinnon osa, voimassa 1.1.2017 alkaen)

Valtakunnallinen voimaantulopäivä 1.8.2015 (Opetushallitus) huomioiden Opetushallituksen määräys yhteisiä tutkinnon osia koskevien lukiokurssien vastaavuuksien poistamisesta (voimassa 1.8.2016 alkaen)

Sisällys

1 KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINNON AMMATTIALAN KUVAUS JA ARVOPERUSTA, TAVOITTEET, TUTKINNON MUODOSTUMINEN JA ELINIKÄISEN OPPIMISEN AVAINTAIDOT	1
1.1 Käsi- ja taideteollisuusalan kuvaus ja arvoperusta.....	1
1.2 Käsi- ja taideteollisuusalan tavoitteet.....	1
1.3 Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon muodostuminen.....	1
1.4 Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon suorittaminen näyttötutkintona.....	1
1.5 Elinikäisen oppimisen avaintaidot.....	1
2 KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINNON AMMATILLISET TUTKINNON OSAT, AMMATTITAITOVAATIMUKSET JA ARVIOINTI	3
2.1 Pakolliset tutkinnon osat.....	3
2.1.1 Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp.....	3
2.1.2 Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp.....	4
2.2 Tuotteen suunnittelun ja valmistuksen osaamisalan pakolliset tutkinnon osat 60 osp.....	5
2.2.1 Tuotteen suunnittelu 15 osp.....	5
2.2.2 Tuotteen valmistaminen 45 osp.....	6
2.3 Valinnaiset tutkinnon osat.....	7
2.3.1 Stailaaminen 15 osp.....	7
2.3.2 Tilaustyön valmistaminen 15 osp.....	8
2.3.3 Tuotteen valmistaminen käsityönä 15 osp.....	9
2.3.4 Yritystoiminnan suunnittelu, 15 osp.....	10
2.3.5 Yrityksessä toimiminen, 15 osp.....	11
2.3.6 Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp.....	13
2.3.7 Asiakaspalvelun ja myyntityön toteuttaminen 15 osp.....	15
3 YHTEISET TUTKINNON OSAT (35 OSP) TAVOITTEET JA ARVIOINTI AMMATILLISESSA PERUSKOULUTUKSESSA	17
3.1. Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen, 8 osp.....	17
3.1.1. Yhteiskuntataidot 1 osp.....	17
3.1.2. Työelämätaidot 1 osp.....	18
3.1.3. Yrittäjyys ja yritystoiminta 1 osp.....	19
3.1.4. Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto, 2 osp.....	20
3.2. Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen 11 osp.....	21
3.2.1. Äidinkieli 5 osp.....	22
3.2.2 Toinen kotimainen kieli, ruotsi 1 osp.....	24
3.2.3. Vieraat kielet 2 osp.....	25
3.3. Matemaattisluonnontieteellinen osaaminen 9 osp.....	26
3.3.1. Matematiikka 3 osp.....	26

3.3.2. Fysiikka ja kemia 2 osp.....	28
3.3.3 Tieto- ja viestintätekniikka sekä sen hyödyntäminen 1osp.....	29
3.4 Valinnaiset tutkinnon osat, 16 osp	30
3.4.1 Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen, 7osp	30
4. TUTKINTOKOHTAISET TERVEYDENTILAVAATIMUKSET	38
5. LIITTEET	38

1 KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINNON AMMATTIALAN KUVAUS JA ARVOPERUSTA, TAVOITTEET, TUTKINNON MUODOSTUMINEN JA ELINIKÄISEN OPPIMISEN AVAINAIDOT

1.1 Käsi- ja taideteollisuusalan kuvaus ja arvoperusta

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

1.2 Käsi- ja taideteollisuusalan tavoitteet

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Kulttuurialan kouluttajana Salpaus pystyy tarjoamaan myös sellaisia koulutusohjelmia ja ammattialasuuntauksia, joita ei perustutkintona muualla järjestetä.

1.3 Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon muodostuminen

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Polkukuvaukset Liite1.

1.4 Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon suorittaminen näyttötutkintona

Koulutuskeskus Salpauksella on käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon, taidekehystyksen, näyttötutkinnon järjestämissopimus kaikkiin opetussuunnitelmassa mainittuihin tutkinnon osiin

[Näyttötutkintojen järjestämissopimukset](#)

[Voimassa olevat näyttötutkintojen järjestämissopimukset ja tutkintovastaavat \(pdf\) \(päivitetty 24.3.2017\)](#)

1.5 Elinikäisen oppimisen avaintaidot

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Oppiminen ja ongelmanratkaisu

Ongelmien ratkaisu.

Tiedon soveltaminen.

Valintojen ja päätösten teko.

Joustavuus, innovatiivisuus ja luovuus työssä.

Vuorovaikutus ja yhteistyö

Vuorovaikutustilanteissa toimiminen kuten asiakaspalvelutilanteissa.

Itsensä ilmaiseminen.

Työryhmän jäsenenä toimiminen.

Yhteistyökykyisesti toimiminen.

Käyttäytymissääntöjen ja toimintatapojen noudattaminen.

Ammattietiikka

Vastuullinen toiminta.
Huolellisuus.
Tarkkuus.
Asiakaslähtöisyys.
Työyhteisön hyvinvointia edistävä toiminta.
Oman työn arvostus.

Terveys, turvallisuus ja toimintakyky

Työturvallisuusasioiden noudattaminen.
Terveellisten elämäntapojen ylläpitäminen.
Toiminta- ja työkyvyn ylläpitäminen.
Ergonomia.
Työtapojen organisointi.
Työpaikan siisteys ja järjestys.

Aloitekyky ja yrittäjäyys

Tavoitteellisuus.
Aloitteellisuus.
Tunnollisuus.
Asiakaslähtöisyys.
Suunnitelmallisuus.
Taloudellisuus.
Tuloksellisuus.

Kestävä kehitys

Sitoutuminen kestävän kehityksen mukaiseen toimintaan ekologisten, taloudellisten, sosiaalisten sekä kulttuuristen periaatteiden puolesta.
Kestävää kehitystä käsittelevien säädösten, määräysten ja sopimusten noudattaminen.
Esim. materiaalihukan välttäminen, jätteiden käsittely ja lajittelu, ekologiset materiaalivalinnat.

Estetiikka

Kulttuurien monimuotoisuuden ja yleisten mieltymysten tunnistaminen.
Esteettisten tekijöiden merkitys jokapäiväisessä elämässä.
Elin- ja työympäristön viihtyisyyden ylläpitäminen.
Esim. Ulkonäköseikoista ja viimeistelystä huolehtiminen.

Viestintä- ja mediaosaaminen

Kommunikointi ja viestintä eri tilanteissa.
Kielitaito – selviytyy toisella kotimaisella kielellä ja yhdellä vieraalla kielellä.
Medialukutaito.
Eri medioiden ja viestintäteknologian käyttötaito.
Yksinkertaisten media-aineistojen tuottaminen.

Matematiikka ja luonnontieteet

Peruslaskutoimituksien käyttö.

Teknologia ja tietotekniikka

Tietotekniikan monipuolinen käyttö tiedonhankinnan, tallentamisen ja tuottamisen sekä tiedon siirtämisen ja vastaanottamisen välineenä.
Tekniikan hyötyjen, rajoitusten ja riskien tunnistaminen.
Teknologian monipuolinen hyödyntäminen työssä.

Aktiivinen kansalaisuus ja eri kulttuurit

Yhteisön toimintaan ja päätöksentekoon osallistuminen.

Omien oikeuksien ja velvollisuuksien tiedostaminen.

Tasa-arvoperiaatteiden ja yhdenvertaisuuslakien noudattaminen. Asiallinen toiminta eri taustan omaavien ihmisten kanssa.

2 KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINNON AMMATILLISET TUTKINNON OSAT, AMMATTITAITOVAATIMUKSET JA ARVIOINTI

2.1 Pakolliset tutkinnon osat

2.1.1 Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

työkokonaisuudet ja niiden oppimistavoitteet	ohjaussuunnitelma	yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Suunnittelee omaa työtään ja tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman asiakkaan tarpeet huomioon ottaen sekä muuttaa suunnitelmaa tarpeen vaatiessa.</p> <p>Valmistaa tavoitteen mukaisen tuotteen tai palvelun sekä työskentelee suunnitelmallisesti.</p> <p>Noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja ja neuvottelee niiden poikkeamisista.</p> <p>Ratkaisee ammattityöhön liittyvät laskutoimitukset.</p> <p>Laskee materiaalin kulutuksen.</p> <p>Neuvottelee asiakkaan kanssa tuotteelle tai palvelulle asetettavista vaatimuksista.</p> <p>Noudattaa työturvallisuusohjeita.</p>	<p>Työssäoppien kehystämössä, sisustusmyymälässä, taidegalleriassa tai oppilaitoksessa asiakastöitä valmistaen ja/ tai asiakkaita palvellen.</p> <p>Opiskelija päivittää blogiaan (portfolio) koko opintojen ajan.</p> <p>Työssäoppimispäiväkirja sähköpostilla ryhmänohjaajalle viikottain.</p>	

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Asiakaslähtöisen tuotteen tai palvelun suunnittelu ja valmistus työssäoppien työpaikan tarpeiden mukaan.

Toteutus opintojen loppuvaiheessa, kesto 2 – 4 viikkoa.

2.1.2 Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp**Ammattitaitovaatimukset ja arviointi**[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

työkokonaisuudet ja niiden oppimistavoitteet	ohjaussuunnitelma	yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Värioppi väriopin perusteet, väriharmoniat, värien muuntaminen, värit taidekehystyksessä.</p> <p>Kulttuurin perusteet Kulttuurikäsitteen perusteet: Taidekehystyksen opiskelija ymmärtää ammattialaansa liittyen kulttuurin tasot ja merkityksen. Osaa havainnoida, tunnistaa ja tulkita henkisen ja esineellisen kulttuurin luonnetta, kehitystä ja muuttumista.</p> <p>Taidehistoria Opiskelija tutustuu länsimaisen taiteen keskeisiin tyyliin, niiden erityispiirteisiin, teoksiin ja taitelijoihin. Opiskelija ymmärtää eri aikakausien maailmankuvaa ja yhteiskunnallisia taustatekijöitä sekä näkee näiden tekijöiden yhteyden taiteeseen. Opiskelija ymmärtää taidehistorian merkityksen ammattialalle.</p> <p>Taidegrafiikka Taidegrafiikan ja sen vaatimusten ymmärtäminen kehystyksessä</p> <p>Kehysten tyylihistoria Tutustuminen kehysten tyyliin</p> <p>Plastinen sommittelu Opiskelija suunnittelee ja valmistaa kehysten kulmakoristeita eri plastisen sommittelun tekniikoista valitulla tekniikalla.</p> <p>Suomen taidehistoria Opiskelija tunnistaa suomalaisen</p>	<p>Lähiopetus, harjoitustyöt, oppimistehtävät. Museokäynnit. Luennot, itseoppiminen, verkko-oppiminen. Blogin päivitys.</p> <p>Tiedon omaksuminen ja soveltaminen: Oppimisympäristöinä teorialuokat, tietokonekukset/kirjastot sekä museot/näyttelyt ja opintokäynnit. Oppiminen tapahtuu myös verkko-oppimisena sekä itsenäisenä työskentelynä.</p> <p>Tiedon omaksuminen ja soveltaminen: Oppimisympäristöinä teorialuokat, tietokeskukset/kirjastot sekä museot/näyttelyt ja opintokäynnit. Oppiminen tapahtuu myös verkko-oppimisena sekä itsenäisenä työskentelynä.</p> <p>Harjoitustöitä</p> <p>Tiedon omaksuminen ja soveltaminen: Oppimisympäristöinä teorialuokat, tietokonekukset/kirjastot sekä museot/näyttelyt ja opintokäynnit. Oppiminen tapahtuu myös verkko-oppimisena sekä itsenäisenä työskentelynä.</p>	<p>Oman alan lehtiartikkelit ja ammattikirjallisuus.</p> <p>Lähteiden merkitseminen; lähdekritiikki.</p> <p>Olenneisten löytäminen tekstistä.</p> <p>Sosiaalisen median hyödyntäminen, esim. blogi, vlogi, Facebook, Pinterest.</p> <p>Blogin tai vlogin pitäminen; omien töiden kuvallinen dokumentointi yhteistyössä valokuvauksen opettajan kanssa.</p>

<p>kuvataiteen ja koulutuksen kehittämisen, taiteen keskeisimmät piirteet, teokset ja taiteilijat. Opiskelija ymmärtää eri aikakausiin liittyviä yhteiskunnallisia taustatekijöitä sekä näiden tekijöiden yhteyden suomalaisen kuvataiteen muotoutumiseen. Opiskelija ymmärtää taidehistorian ammattialamerkityksen.</p> <p>Kulttuurilähtöinen tuote Opiskelija suunnittelee ja valmistaa kulttuurilähtöisen kehyksen. Työskentelee suunnitelmallisesti ja kustannustehokkaasti laatuvaatimukset huomioon ottaen.</p>	<p>Kehysten valmistaminen, harjoitustyö</p> <p>Opiskelija päivittää blogiaan koko opiskelujen ajan.</p>	
--	---	--

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

- Kulttuurilähtöisen tuotteen tai palvelun suunnittelu ja valmistus.
- Näyttö suoritetaan oppilaitoksessa, kesto 2 – 4 viikkoa.

2.2 Tuotteen suunnittelun ja valmistuksen osaamisalan pakolliset tutkinnon osat 60 osp

2.2.1 Tuotteen suunnittelu 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

työkokonaisuudet ja niiden oppimistavoitteet	ohjaussuunnitelma	yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Esitystekniikka, käsivarainen piirtäminen laatii käsin esityskuvia tuotteen muodoista, yksityiskohdista ja materiaaleista.</p>	<p>Lähiopetus, harjoitustyöt, oppimistehtävät. Luennot, itseoppiminen, verkko-oppiminen. Blogin päivitys. Opiskelija täyttää työssäoppimispäiväkirjaa</p>	

<p>Ammattialan tuotesuunnittelu: kehystystyön tai palvelun suunnittelu työssäoppien, kehystämössä, sisustusliikkeessä tai taidegalleriassa.</p> <p>Näyttelyn suunnittelu ja rakentaminen: omista harjoitustöistä pystytettävän näyttelyn suunnittelu ja rakentaminen</p> <p>Studiokuvaus ja ammattityön dokumentointi osaa ottaa tuotekuvia tuotteista ja niiden yksityiskohdista osaa käsitellä tuotekuvan tietotekniikkaa hyödyntäen ammatilliseksi tuotekuvaksi.</p>	<p>päivittäin koko työssäoppimisajan ja lähettää työssäoppimispäiväkirja sähköpostilla ryhmänohjaajalle viikottain.</p>	
--	---	--

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

- Taidekehystyksen suunnittelu.
- Näyttö suoritetaan oppilaitoksessa, kesto 2 – 4 viikkoa.

2.2.2 Tuotteen valmistaminen 45 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

työkokonaisuudet ja niiden oppimistavoitteet	ohjaussuunnitelma	yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Kehystysten valmistaminen: Kehystysharjoitukset, erilaisten taideteosten kehystys (akvarelli, grafiikka, piirustus, valokuva, pastelli-, öljyväri- ja akryylimaalaus, tekstiilityöt, vitriinikehystys) Aukkopahvit, useamman aukon ja moninkertaisten aukkopahvien käyttö. Ripsilistojen ja pastellilistojen käyttö. Useamman kehyslistan käyttö samassa taideteoksessa. Materiaalin valinta ja käyttötarkoitus. Materiaalin menekki ja taloudellinen käyttö. Kestävä kehitys, ympäristötieto</p>	<p>Lähiopetus, harjoitustyöt, oppimistehtävät. Museokäynnit. Luennot, itseoppiminen, verkko-oppiminen.</p>	<p>Äidinkieli: Tervehtiminen. Itsensä esittely. Asiakaspalvelutilanteet: esittely, myyntineuvottelu, tilauksen tai tehtävän vastaanotto ja luovutus; ohjeiden antaminen asiakkaalle. Ammattisanasto. Alalla tarvittavat asiakirjat ja lomakkeet.</p>

<p>Puutyön perusteet Opiskelija valmistaa puusta kehykset.</p> <p>Pintakäsittelyn perusteet Opiskelija pintakäsittelee puuvalmiita kehyksiä.</p> <p>Työturvallisuuskoulutus Opiskelija osaa perustiedot työsuojelusta. Otaa huomioon työympäristön työturvallisuuden. Osaa ennaltaehkäistä työtapaturmia ja vaaratilanteita.</p> <p>Ensiapukoulutus Opiskelija osaa käytännön perustiedot ja -taidot ensiavusta. Osaa toimia hätätilanteessa ja tavallisimmissa sairaus- ja onnettomuus-tilanteissa.</p> <p>Kehysten valmistaminen erikoistekniikoin Pintakäsittelyn erikoistekniikat</p> <p>Ammattityön dokumentointi, portfolio</p>	<p>Harjoittelua koneiden käytössä, kehyslistojen ja kehysten valmistusta puuntyöstökoneilla</p> <p>Pintakäsittelyn harjoittelua oppilaitoksen maalaamossa</p> <p>Kehysten valmistus pintakäsittelyn erikoistekniikoita hyödyntäen</p> <p>Blogin päivitys</p>	<p>Alan nettisivustojen ja ammattilehtien käyttö; tiedonhaku.</p> <p>Tekijänoikeudet.</p> <p>Verkostoituminen: alan yrityksiin tutustuminen.</p> <p>Kielenhuolto; vakioasemointi.</p> <p>Blogitekstit.</p> <p>Juliste, esite, mainos (mitä, missä, milloin).</p> <p>Sähköpostiviestit.</p> <p>Oman alan lehtiartikkelit ja ammattikirjallisuus.</p> <p>Olenneisen löytäminen tekstistä.</p> <p>Lähteiden merkitseminen; lähdekritiikki.</p> <p>Matematiikka.</p>
--	--	--

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

- Erilaiset taidekehystykset.
- Näyttö suoritetaan oppilaitoksessa, kesto 1-2 kuukautta

Ammattiosaamisen näytön lisäksi osaamista arvioidaan muulla arvioinnilla:

Ensiapu-, tulityö- ja työturvallisuuskoulutus säännösten mukaan kirjallisilla kokeilla ja harjoituksilla

2.3 Valinnaiset tutkinnon osat

2.3.1 Stailaaminen 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

työkokonaisuudet ja niiden oppimistavoitteet	ohjaussuunnitelma	yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Kehyksen tuunaus eri tekniikoin, vapaasti ideoiden. Kokeiluja eri tekniikoista. Lehtimetallikultaus (lyöntimetalli eli kullan jäljitelmä, alumiini, kupari). Lakkaukset ja patinoinnit.</p> <p>Opiskelija tuunaa hylättyjä kehyksiä esimerkiksi juomatölkkiä metallilla, kirjansivuilla tai kuvilla päällystämällä, hyödyntäen oppimisaan pintakäsittelyn eri tekniikoita ja lehtimetallikultausa.</p>	<p>Lähiopetus, harjoitustyöt, oppimistehtävät.</p> <p>Luennot, itseoppiminen, verkko-oppiminen.</p> <p>Blogin päivitys.</p>	

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Kehyksen tuunaus.

- Näyttö suoritetaan oppilaitoksessa, kesto 1-2 kuukautta

2.3.2 Tilaustyön valmistaminen 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

työkokonaisuudet ja niiden oppimistavoitteet	ohjaussuunnitelma	yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Otaa vastaan tilauksen, tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman sekä muuttaa sitä tarpeen vaatiessa.</p> <p>Valmistaa tavoitteen mukaisen tuotteen tai palvelun</p> <p>-Työskentelee suunnitelmallisesti</p> <p>-Noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja ja neuvottelee niiden poikkeamisista.</p> <p>-Ratkaisee ammattityöhön liittyvät laskutoimitukset.</p> <p>-Laskee materiaalin kulutuksen.</p> <p>-Neuvottelee tilaajan kanssa tuotteelle tai palvelulle asetettavista vaatimuksista.</p> <p>-Noudattaa työturvallisuusohjeita.</p>	<p>Työssäoppien kehystämössä, sisustusmyymälässä, taidegalleriassa tai oppilaitoksessa tilaustöitä valmistaen ja/ tai asiakkaita palvellen.</p> <p>Blogin päivitys.</p> <p>Työssäoppimispäiväkirja sähköpostilla ryhmänohjaajalle viikottain.</p>	

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Tilatun tuotteen tai palvelun suunnittelu ja valmistus.

- Näyttö suoritetaan työssäoppien, kesto 1-2 kuukautta

2.3.3 Tuotteen valmistaminen käsityönä 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

työkokonaisuudet ja niiden oppimistavoitteet	ohjaussuunnitelma	yhteisten tutkinnon osien integrointi
Opiskelija suunnittelee uniikki- tai piensarjatuotteen tuoteidea tai tuotetta. Opiskelija valmistaa suunnittelemansa tuotteen teknisesti ammattialan laatutason mukaisesti. Opiskelija seuraa ja arvioi omaa työskentelyään ja työn laatua prosessin eri vaiheissa sekä ottaa vastaan ulkopuolista palautetta ja kehittää ohjattuna työtään palautteen mukaisesti. Opiskelija noudattaa työsuojeluohjeita ja määräyksiä sekä noudattaa yhteisesti sovittuja työaikoja.	Opiskelu tapahtuu yksilöllisesti ohjattuna tai pienryhmissä työpaja työskentelynä. Hyödynnetään tarvittaessa luokkatilaa tai luokkatilan opetusvälineitä. Tuotteen suunnittelusta, valmistuksesta ja menetelmistä tehdään portfolio verkossa (= blogi).	

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Työssäoppien työpaikan tehtävien mukaan.

- Näyttö suoritetaan työssäoppien, kesto 1-2 kuukautta

2.3.4 Yritystoiminnan suunnittelu, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

työkokonaisuudet ja niiden oppimistavoitteet	ohjaussuunnitelma	yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Oman osaamisen tuotteistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> markkinoilla olevien liiketoimintamahdollisuuksien kartoittaminen oman ammatillisen osaamisen arvioiminen omien liiketoimintaedellytysten arvioiminen tiedonhaku <p>Liiketoimintasuunnitelma</p> <ul style="list-style-type: none"> liiketoimintasuunnitelman laatiminen kokonaisuudessaan (budjetti, rahoitusuunnitelma) yritysmuodon valinta riskit ja vakuutukset suunnitelman toteutusmahdollisuuksien kriittinen arviointi pitsaus, hissipuhe tiedon hankinta 	<p>NY-yrityksessä toimiminen</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa. Noudatetaan Vuosi yrittäjänä ry:n oppimishjelman periaatteita (www.nyvuosiyrittajana.fi) ja sitä täydennetään kirjoittamalla varsinainen liiketoimintasuunnitelma (www.uusyrityskeskus.fi).</p> <p>Osuuskunnassa toimiminen</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa. Toimitaan Osuuskunta Taidottajassa ja laaditaan varsinainen liiketoimintasuunnitelma (www.uusyrityskeskus.fi).</p>	

	<p>Työssäoppimalla</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa osaamista ei voida työtä tekemällä kattavasti osoittaa, voidaan apuna käyttää pelillisyyttä. Työssäoppiminen voidaan toteuttaa laatimalla yritykselle liiketoimintasuunnitelma (www.uusyrityskeskus.fi).</p> <p>Eri tutkintojen yhteistoteutus</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa. Toteutetaan vähintään lukuvuoden mittaisena valmennusprosessina. Hyödynnetään tiimioppimisen ja -yrittäjyyden työkaluja ja menetelmiä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • oppimissopimus • dialogitreeneit • valmennuspäivät • Kehityskeskustelut <p>Lähiopetus</p> <p>Oman osaamisen tuotteistaminen ja liiketoimintasuunnitelman laatiminen (www.uusyrityskeskus.fi).</p>	
--	---	--

Ammattitaidon osoittamistavat[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)**Ammattiosaamisen näytön kuvaus**Liiketoimintasuunnitelman laatiminen laskelmineen (www.uusyrityskeskus.fi).**2.3.5 Yrityksessä toimiminen, 15 osp****Ammattitaitovaatimukset ja arviointi**[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

työkokonaisuudet ja niiden oppimistavoitteet	ohjaussuunnitelma	yhteisten tutkinnon osien integrointi
Liiketoimintaympäristön selvittäminen - asiakkaat	NY-yrityksessä toimiminen	

<ul style="list-style-type: none"> - kilpailutilanne - trendit, sesongit, digitalisoituminen, muutoksen asiakkaiden ostokäyttäytymisessä, arvostusten muutokset esim. lähituotanto, kestävä kehitys jne - taloudellinen tilanne - yrityksen toimintaa koskeva lainsäädäntö (esim. kuluttaja- ja työlainsäädäntö) <p>Liikeidean täsmentäminen ja yrityksen toiminnan suunnittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> - mitä, kenelle, miten, miksi? - asiakirjat - tuotekehitys, tuotteistaminen - markkinointi - tuotteet, palvelut - yhteistyökumppanit - NY-yrityksen lopettaminen - osuuskunnan jäsenyydestä luopuminen <p>Yrityksen työtehtävien tekeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - oman alan työtehtävien tekeminen - oman työn suunnittelu (ajankäyttö, järjestelmällisyys) - yrityksen esittely - tieto- ja viestintätekniikan käyttö ja sovellusten hallinta - kestävä kehitys - työturvallisuus 	<p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Noudatetaan Vuosi yrittäjänä ry:n oppimishjelmaa (nyvuosiyrittajana.fi) 1-3 lukukauden aikana.</p> <ul style="list-style-type: none"> - NY-yrityksen perustaminen ja liiketoiminnan pyörittäminen omalla opiskelualalla - NY-asiakirjat ovat osa ammattiosaamisen näyttöä <p>Osuuskunnassa toimiminen</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Noudatetaan Osuuskunta Taidottajan sääntöjä sekä osuuskuntalakia 1-3 lukuvuoden aikana.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osuuskunta Taidottajaan liittyminen ja liiketoiminnan pyörittäminen omalla opiskelualalla - yrittäjän asiakirjat ovat osa ammattiosaamisen näyttöä <p>Työssäoppimalla</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa osaamista ei voida työtä tekemällä kattavasti osoittaa, voidaan apuna käyttää pelillisyyttä.</p> <p>Työssäoppiminen voidaan toteuttaa</p> <ul style="list-style-type: none"> - aloittavassa yrityksessä tai - yrityksessä, joka esim. haluaa tuoda markkinoille uuden tuotteen tai - laajentua uudelle liiketoiminta-alueelle tai - muuten kehittää ja täsmentää liiketoimintaansa <p>Opiskelija dokumentoi toimintaansa esim. oppimispäiväkirjaan</p> <p>Projektioppiminen</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Projektioppiminen voidaan toteuttaa erilaisissa ennakkosuunnitelmia ja jälkitoimia sekä yrittäjämäistä toimintatapaa vaativissa projektissa/projekteissa.</p> <p>Tiimiyrittäjänä toimiminen NY:ssä tai osuuskunnassa</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p>	
---	---	--

	<p>Toteutetaan vähintään lukuvuoden mittaisena valmennusprosessina koulutetun tiimivalmentajan kanssa. Hyödynnetään tiimioppimisen ja -yrittäjyyden työkaluja ja menetelmiä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppimissopimus - dialogitreenit - valmennuspäivät - kehityskeskustelut <p>Eri tutkintojen yhteistoteutus</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Toteutetaan vähintään lukuvuoden mittaisena valmennusprosessina. Hyödynnetään tiimioppimisen ja -yrittäjyyden työkaluja ja menetelmiä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppimissopimus - dialogitreenit - valmennuspäivät - kehityskeskustelut. 	
--	---	--

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Omassa yrityksessä/ harjoitusyrityksessä / vastaavassa yrityksessä toimiminen

- toimii yhteistyökumppaneiden kanssa
- selvittää, täsmentää ja kehittää yrityksen liikeidea
- dokumentoi
- toimii yrityksen työtehtävissä yrittäjämäisesti.

2.3.6 Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

työkokonaisuudet ja niiden oppimistavoitteet	ohjaussuunnitelma	yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Opiskelijan ohjaaminen</p> <p>- työpaikan ja/tai oppilaitoksen toimintatavat ja säännöt (mm. työaika, työvaatetus, tauot, poissaolokäytännöt, myöhästelyt, kännykän käyttö, vaitiolovelvollisuus)</p>	<p>Työssäoppiminen</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - työtehtäviin perehdytys - työturvallisuusriskit ja työturvallisuusohjeet - koneiden ja laitteiden käytön opastus ja työturvallisuus - ohjauskeskustelu (ohjauksen keinot, ohjaustyylit ja palautteen antaminen) - oman alan esittely (työ- ja koulutusmahdollisuudet) <p>Suunnitelma työssäoppimisesta ja ammattiosaamisen näytöistä</p> <ul style="list-style-type: none"> - tutkinnon rakenne - ammattitaitovaatimukset - arvioinnin kohteet ja kriteerit - suunnitelma työssäoppimisesta - tutkinnon osan tavoitteet työssäoppimiselle - henkilökohtaiset tavoitteet työssäoppimiselle - työssäoppimisen sopimus - suunnitelma ammattiosaamisen näytöstä - itsearviointi - työssäoppimisen päiväkirja - ammattiosaamisen näytön itsearviointi tutkinnon osan kriteerien mukaisesti ja arviointikeskusteluun osallistuminen 	<p>Opiskelija ohjaa oman työssäoppimisensa ohessa toisia opiskelijoita.</p> <p>NY-yrityksessä toimiminen</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Opiskelija ohjaa oman toimintansa ohessa toisia opiskelijoita.</p> <p>Osuuskunnassa toimiminen</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Opiskelija ohjaa oman toimintansa ohessa toisia opiskelijoita.</p> <p>Eri tutkintojen yhteistoteutus</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Opiskelija tukee ja ohjaa toisia opiskelijoita aktiivisesti (mentorointi, tutorointi).</p> <p>Lähiopetus</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p>	
---	--	--

	Opiskelija tukee ja ohjaa toisia opiskelijoita aktiivisesti (mentorointi, tutorointi).	
--	--	--

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Toimiminen ja analysointi työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen prosessin eri vaiheissa sekä toisten opiskelijoiden perehdyttäminen ja ohjaaminen.

2.3.7 Asiakaspalvelun ja myyntityön toteuttaminen 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

työkokonaisuudet ja niiden oppimistavoitteet	ohjaussuunnitelma	yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Myynnin edistäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - markkinointiviestintä - esillepano, hyllytys - somistus - ympäristön viihtyisyys, selkeys - hintamerkinnot - myyntikampanjat <p>Myyntityö</p> <ul style="list-style-type: none"> - tuotteiden ja palveluiden tuntemus - asiakastuntemus, erilaiset asiakasryhmät - vuorovaikutus ja viestintä: sanallinen ja sanaton - hankalat asiakastilanteet, turvallisuus - maksuvälineet - kassa ja kassajärjestelmä sekä myynnin rekisteröinti - oheis- ja lisämyynti - palautteen vastaanotto, reklamaatiot - asiakastyytyväisyyden varmistaminen - ulkoinen olemus 	<p>NY-yrityksessä toimiminen Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Osuuskunnassa toimiminen Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Työssäoppimalla Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Eri tutkintojen yhteistoteutus Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Lähiopetus Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p>	

--	--	--

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Myyntiin liittyvissä asiakaspalvelutehtävissä toimiminen.

3 YHTEISET TUTKINNON OSAT (35 OSP) TAVOITTEET JA ARVIOINTI AMMATILLISESSA PERUSKOULUTUKSESSA

Pakolliset tutkinnon osat (19 osp)

3.1. Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen, 8 osp

3.1.1. Yhteiskuntataidot 1 osp

Oppimistavoitteet, 1 osp

Opiskelija

- osaa toimia kansalaisena ja osallistua yhteiskunnalliseen päätöksentekoon
- kansalaisen perusoikeudet ja velvollisuudet Suomessa:
 - Ikärajat, vaalit, perusoikeudet, päätöksenteko, turvallisuus,
- osaa toimia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteita noudattaen
- yhdenvertaisuus, oikeusjärjestelmä
- osaa suunnitella ja hoitaa omaa talouttaan sekä arvioida siihen liittyviä riskejä
- työvoimatoimisto, opiskelijan tuet, verotus, oman talouden hallinta
- hyödyntää sosiaalista mediaa aktiivisen osallistumisen keinona
- sosiaalisen median käyttö tiedonhaussa ja vertailussa
- osaa käyttää yhteiskunnan tarjoamia palveluja ja toimia kuluttajana
- yhteiskunnan palvelujen käyttäminen tarvittaessa

Integrointi ammatillisiin tutkinnon osiin

Yhteiskuntataidot on integroitu ammatillisiin tutkinnon osiin kulttuurilähtöinen valmistaminen, tuotteen suunnittelu ja tuotteen valmistaminen.

Ohjaussuunnitelma

- Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Se voidaan suorittaa ATK-luokassa, teorialuokassa sekä vieraillemalla eri kohteissa koulun sisällä tai koulun ulkopuolella
- Opetus ja ohjausmenetelminä käytetään mm. projektioppimista, pelejä, simulaatioita, luennot, itseoppiminen, verkko-oppiminen, portfolio, oppimispäiväkirja sekä erilaista yhteistoiminnallista oppimista

- Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla.

Osaamisen arviointi

- Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla, jotka voivat olla osana ammattiosaamisen näyttöä
- itsearviointi

3.1.2. Työelämätaidot 1 osp

Oppimistavoitteet, 1 osp

Opiskelija

- osaa hakea itsellensä työpaikkaa
- hakee itsellensä työssäoppimistyöpaikkaa tai työpaikkaa ja saa sen
- osaa kuvata työehtosopimusjärjestelmää sekä tuntee työlainsäädäntöä ja tietää työsopimuksen keskeiset asiat
- työsopimusjärjestelmään perehtyminen ja laillisen työsopimuksen tunnistaminen
- osaa perehtyä työpaikan toimintaan ja työtehtäviin sekä huolehtia työturvallisuudesta
- tuntee yrityksen organisaation ja toimintamallit
- huolehtii omasta ja työympäristönsä työturvallisuudesta ja siisteydestä
- osaa työskennellä työpaikassa ja kehittää osaamistaan
- tekee työt sovitusti ja laadukkaasti

Integrointi ammatillisiin tutkinnon osiin

Työelämätaidot on integroitu ammatillisiin tutkinnon osiin kulttuurilähtöinen valmistaminen, tuotteen suunnittelu ja tuotteen valmistaminen.

Ohjaussuunnitelma

- Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Se voidaan suorittaa ATK-luokassa, teorialuokassa sekä vieraillemalla eri kohteissa koulun sisällä tai koulun ulkopuolella

- Opetus ja ohjausmenetelminä käytetään mm. projektioppimista, pelejä, simulaatiot, luennot, itseoppiminen, verkko-oppiminen, portfolio, oppimispäiväkirja sekä erilaista yhteistoiminnallista oppimista
- Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla.

Osaamisen arviointi

- Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla, jotka voivat olla osana ammattiosaamisen näyttöä

* itsearviointi

3.1.3. Yrittäjyys ja yritystoiminta 1 osp

Oppimistavoitteet 1 osp

Opiskelija

- osaa arvioida ja tunnistaa oman osaamisensa ja omat vahvuutensa
- osaa ideoida omaa liikeideaa ja sen kehittämismahdollisuuksia
- oman liikeidean luominen
- osaa arvioida mahdollisuuksiaan ryhtyä yrittäjäksi
- realististen mahdollisuuksien selvittäminen sekä ympäristön että oman itsensä kohdalta
- osaa selvittää omia ammatillisia verkostoja
- oman ammattialan verkostojen tunteminen
- osaa tunnistaa kannattavan liiketoiminnan periaatteet
- kannattavan liiketoiminnan mittarit ja perusteet
- osaa arvioida oman yrittäjyyden ja oman yritystoiminnan merkitystä omalle hyvinvoinnilleen ja Suomen kansantaloudelle
- kansantalouden kiertokulku

Integrointi ammatillisiin tutkinnon osiin

Yrittäjyys ja yritystoiminta on integroitu ammatillisiin tutkinnon osiin kulttuurilähtöinen valmistaminen, tuotteen suunnittelu ja tuotteen valmistaminen.

Ohjaussuunnitelma

Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Osa tunneista voidaan integroida työsaliopetukseen ja

työmaaopetukseen sekä työssäoppimiseen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa mm. verkkoalustalla tai mobiileilla.

Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla muun muassa luokkahuone, työsali, verkkokurssi, blogi, harjoitusyritys, osuuskunta ja työssäoppimispaikka.

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan erilaisilla suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla, jotka voivat olla osana ammattiosaamisen näyttöä.

3.1.4. Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto, 2 osp

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- osaa laatia itselle terveellisiä elämäntapoja, työkykyä ja liikuntaa edistävän suunnitelman ja toimia sen mukaisesti, osaa edistää ja ylläpitää opiskelu-, toiminta- ja työkykyään
- osallistuu alkutesteihin ja – haastatteluun sekä pitää elämäntapapäiväkirjaa ja tekee niiden tulosten perusteella henkilökohtaisen hyvinvointisuunnitelman, jota päivitetään säännöllisesti
- huomioi liikunnan toteutuksessa puualan työn vaatimukset (esim. nostot, työasennot, siirrot)
- osaa ottaa huomioon ravitsemuksen merkityksen terveydelle sekä tupakoinnin ja päihteiden haittavaikutukset
- pitää TOP-jaksolla ravintopäiväkirjaa ja tekee sen pohjalta omien ravintotottumustensa arvion ja kehittämissuunnitelman
- hakee tietoa tupakoinnin ja päihteiden terveysvaikutuksista ja pyrkii edistämään terveyttään hakemansa tiedon pohjalta
- osaa kuvata mielenterveyden, seksuaaliterveyden ja ihmissuhteiden merkityksen ihmisen hyvinvoinnille
- perehtyy tärkeimpiin ihmissuhteiden, mielenterveyden ja seksuaaliterveyden välisiin yhteyksiin
- osaa edistää oppilaitosyhteisön hyvinvointia

- osallistuu oppilaitoksessa järjestettäviin teemapäiviin, SAKU-toimintaan sekä oppilaitoksen muuhun hyvinvointitoimintaan osallistujana ja/tai suunnittelijana ja järjestäjänä
- osaa kehittää toimintatapojaan ja toimintaympäristönsä turvallisuutta ja terveellisyyttä
- tekee TOP-jaksolla oman alansa toimintatapojen ja toimintaympäristön turvallisuuskartoituksen
- osaa toimia turvallisesti ja ergonomisesti, ehkäistä tapaturmia, toimia ensiaputilanteissa sekä hakea apua.
- noudattaa oppilaitoksen ja puualan työturvallisuusohjeita ja harjoittelee sekä käyttää työn fyysistä sekä psyykkistä kuormitusta vähentäviä työtapoja
- hallitsee oman alansa ja yleiset ensiaputaidot

Integrointi ammatillisiin tutkinnon osiin

Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto on integroitu ammatillisiin tutkinnon osiin kulttuurilähtöinen valmistaminen, tuotteen suunnittelu ja tuotteen valmistaminen.

Ohjaussuunnitelma

Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan suullisilla ja kirjallisilla tehtävillä mm. hyvinvointisuunnitelma, ravintopäiväkirja, ja käytännön toiminnalla liikunnassa, harrastustoiminnassa ja työssäoppimisessa.

Liikunnan ja terveystiedon osaamispisteitä voidaan sisällyttää TYKY-passin opintoihin.

Osaamisen arviointi

Osaaminen arvioidaan kirjallisten ja suullisten tehtävien sekä käytännön liikunta-, harrastus- ja työssäoppimistoiminnan perusteella. Tämän tutkinnonosan osa-alueen osaamisen näytöt voidaan antaa kontaktiopetuksessa, verkkoympäristöissä tai mahdollisuuksien mukaan mobiilisovelluksilla. Osaamisen arvioi ainetta opettava/-t opettaja/-t tarvittaessa yhteistyössä työssäoppimisjakson työnohjaajan ja työssäoppimisjaksoa ohjaavan opettajan kanssa.

3.2. Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen 11 osp

3.2.1. Äidinkieli 5 osp

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- osaa viestiä ja toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
- erilaiset ammatilliset esittelyt
- oman työsuorituksen esittely, työvaiheiden esittely, ohjeen antaminen, kuunteleminen ja arvioiminen
- digitaalisten työvälineiden käyttäminen esityksen tukena
- neuvottelutaito
 - neuvottelut työyhteisön sisällä ja asiakkaan kanssa; ongelmatilanteiden ratkaiseminen, esim. virhetilanteissa toimiminen
 - työhaastattelu
 - small talk, sanaton viestintä, hyvät käytöstavat
- asiakaspalvelutilanteet
 - myynti- ja konsultointitilanteet
 - asiakastyön vastaanottaminen
 - suunnitelman esittäminen
 - palautteen vastaanottaminen
 - puhelinviestintä
- mielipiteen esittäminen ja keskustelutaito
 - ymmärtää käsi- ja taideteollisuusalaan liittyvien tärkeimpien tekstilajien käytänteet, olennaisen sisällön ja tarkoituksen
 - alan kirjalliseen materiaaliin tutustuminen, esim. ammattikirjallisuus, -lehdet, mainokset, esitteet ja tuoteselosteet
 - ammattisanaston ymmärtäminen
- osaa hakea tietoa eri tietolähteistä ja käyttää tietoa sekä noudattaa lähteiden käytön periaatteita
 - olennaisen löytäminen tekstistä
 - tiedon kokoaminen laajasta tietokentästä, esim. artikkelin laatiminen tai käsi- ja taideteollisuusalan ammattilaisen haastattelu
 - lähdemerkinnät, tekijänoikeudet, lähdekritiikki
 - osaa hyödyntää mediaa sekä verkon tarjoamia viestintä- ja vuorovaikutusvälineitä opiskelussaan sekä tehdä ammattiosaamistaan näkyväksi
 - tietoteknisten sovellutusten ja sosiaalisen median hyödyntäminen
 - verkostoituminen alan ammattilaisten ja yritysten kanssa

- ”nettietiketti”
- osaa laatia käsi- ja taideteollisuusalaan liittyviä kirjallisia töitä
 - kielenhuolto ja vakioasemointi
 - työselosteen/-raportin ja ohjetekstin laatiminen
 - alalla tarvittavat asiakirjat ja lomakkeet, esim. reklamaatio, tarjous, tarjouspyyntö ja tilaus
 - markkinointitekstit, esim. esite, mainos, juliste
 - sähköpostiviestit
- osaa hyödyntää äidinkielen oppimisen luku- ja opiskelustrategioita
 - muistiinpanot kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta
 - työ-/oppimispäiväkirjan käyttö
- ymmärtää äidinkielen sekä kirjallisuuden ja muun kulttuurin merkityksen käsi- ja taideteollisuusalan ja ammatin kannalta
 - kirjallisuuden/kulttuurin hyödyntäminen käsi- ja taideteollisuusalan töissä, esim. tyylihistoria ja alan klassikot
- osaa arvioida ja kehittää omaa äidinkielen taitoaan
 - oikeakielisyyden hallinta
 - vertaisarviointi
 - oman suullisen ja kirjallisen viestinnän kehittäminen palautteen pohjalta
 - materiaalin kokoaminen oman ammatillisen osaamisensa näyttöä varten

Integrointi ammatillisiin tutkinnon osiin

Äidinkieli on integroitu ammatillisiin tutkinnon osiin kulttuurilähtöinen valmistaminen, tuotteen suunnittelu ja tuotteen valmistaminen.

Ohjaussuunnitelma

Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Osa tunneista voidaan integroida mm. työssäoppimisjaksoille ja erilaisiin tapahtumiin. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla. Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, työsal, tapahtuma, verkkokurssi, blogi ja työssäoppimispaikka.

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla, jotka voivat olla osana ammattiosaamisen näyttöä.

3.2.2 Toinen kotimainen kieli, ruotsi 1 osp

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- osaa käyttää toista kotimaista kieltä työtehtävissään ja työhön liittyvissä vuorovaikutustilanteissa
- työelämän kielenkäyttötilanteissa toimiminen:
 - tervehdykset, small talk, asiakaspalvelutilanteet
 - työpaikan esittely / yritysesittely
 - työ- ja kellonajat, palkkaus, työedut
 - työtehtävät alan työpaikoissa
 - työturvallisuus
 - itsestä ja opinnoista kertominen, CV
- ymmärtää molempien kansalliskielten ja kulttuurien merkityksen monikulttuurisessa Suomessa
- kielen ja kulttuurin merkitys Suomessa ja Pohjoismaissa
- Pohjoismainen yhteistyö

Integrointi ammatillisiin tutkinnon osiin

Ruotsi on integroitu ammatillisiin tutkinnon osiin kulttuurilähtöinen valmistaminen, tuotteen suunnittelu ja tuotteen valmistaminen.

Ohjaussuunnitelma

Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia työelämälähtöisiä ja joustavia oppimismenetelmiä ja -ympäristöjä hyödyntäen. Opetuksessa käytettävä oppimisympäristö tukee oppimissisältöjä ja opetusmenetelmiä. Opetuksessa hyödynnetään tieto- ja viestintätekniikkaa.

Erilaisia opetusmenetelmiä voivat olla suulliset ja kirjalliset oppimistehtävät, yksilö- ja ryhmätehtävät, yhteistoiminnalliset tehtävät ja projektit.

Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkatila, monitoimitila, työsalit, työssäoppimispaikka ja erilaiset sähköiset ympäristöt kuten blogi ja verkkokurssi.

Oppimissisältöjä voidaan integroida työelämälähtöisiin oppimisympäristöihin ja työsaliopetukseen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla.

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla, jotka voivat olla osana ammattiosaamisen näyttöä.

3.2.3. Vieraat kielet 2 osp

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- osaa viestiä ja toimia vuorovaikutustilanteissa siten, että hän kykenee harjoittamaan ammattiaan
- työelämätaidot :
 - tervehdykset, small talk, asiakaspalvelutilanteet, työhön perehdyttäminen,
 - työpaikan esittely
 - työnhaku:
 - CV, työhakemus, työhaastattelu, itsestä ja opinnoista kertominen
 - opiskelu- ja työpaikan esittely
- osaa käyttää oman alan työtehtävissä tarvittavaa vierasta kieltä
 - työelämätaidot:
 - työselosteet, käyttöohjeet, kestävä kehitys
 - työprosessin esittely englanniksi, ensiapu, turvallisuusvarusteet, – laitteet ja – säännöt
 - työvälineet ja työympäristö:
 - työvälineet, materiaalit, työtehtävät, työvaiheet
 - työolot:
 - työajat, palkkaus, työedut
- osaa hakea tietoa erilaisista vieraskielisistä lähteistä
 - tiedonhaku:
 - materiaalit, tuotteet, palvelut
- osaa toimia monikielisessä ja -kulttuurisessa ympäristössä
 - työkulttuuri eri maissa

- kansainväliseen toimintaan hakeutuminen, TOP ulkomailla

Integrointi ammatillisiin tutkinnon osiin

Vieraat kielet on integroitu ammatillisiin tutkinnon osiin kulttuurilähtöinen valmistaminen, tuotteen suunnittelu ja tuotteen valmistaminen.

Ohjaussuunnitelma

Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia työelämälähtöisiä ja joustavia oppimismenetelmiä ja -ympäristöjä hyödyntäen. Opetuksessa käytettävä oppimisympäristö tukee oppimissisältöjä ja opetusmenetelmiä. Opetuksessa hyödynnetään tieto- ja viestintätekniikkaa.

Erilaisia opetusmenetelmiä voivat olla suulliset ja kirjalliset oppimistehtävät, yksilö- ja ryhmätehtävät, yhteistoiminnalliset tehtävät ja projektit.

Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkatila, monitoimitila, työsalit, työssäoppimispaikka ja erilaiset sähköiset opetusympäristöt kuten blogi ja verkkokurssi.

Oppimissisältöjä voidaan integroida työelämälähtöisiin oppimisympäristöihin ja työsaliopetukseen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla.

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla, jotka voivat olla osana ammattiosaamisen näyttöä.

3.3. Matemaattisluonnontieteellinen osaaminen 9 osp

3.3.1. Matematiikka 3 osp

Oppimistavoitteet 3 osp

Opiskelija

- osaa peruslaskutoimitukset, prosenttilaskennan ja mittayksiköiden muunnokset oman alan ja arkielämän edellyttämässä laajuudessa
- Peruslaskutoimitukset paperilla laskien
- Arkielämän prosenttilaskennan perusteet (muutos- ja vertailuprosentti, verotus, alv)
- Virheprosentti, hukkaprosentti
- Pituuden, pinta-alan, tilavuuden muunnokset sekä aikamuunnokset
- Yksikköhinnat
- osaa laskea pinta-aloja ja tilavuuksia
- osaa soveltaa geometriaa oman alan tehtävien vaatimassa laajuudessa ja hahmottaa tilaa ja muotoja kolmiulotteisesti
- Kulmien mittaaminen, kolmion geometriaa tarvittavien kaltevuuksien ja mittojen laskemiseksi.
- Pythagoraan lauseen soveltaminen
- Mittakaavan käyttö
- Materiaalilaskenta (kokonaispinta-ala)
- osaa käyttää sopivia matemaattisia menetelmiä oman alan ongelmien ratkaisussa
- Geometrian kaavojen soveltaminen
- osaa arvioida tulosten oikeellisuutta ja suuruusluokkaa
- osaa käyttää matemaattisten ongelmien ratkaisussa apuna laskinta, tietokonetta ja tarvittaessa muita matematiikan apuvälineitä.

Integrointi ammatillisiin tutkinnon osiin

Matematiikka on integroitu ammatillisiin tutkinnon osiin kulttuurilähtöinen valmistaminen, tuotteen suunnittelu ja tuotteen valmistaminen.

Ohjaussuunnitelma

Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla. Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, verkkokurssi, portfolio ja työssäoppimispaikka.

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla (voi olla osana ammattiosaamisen näyttöä).

3.3.2. Fysiikka ja kemia 2 osp

Pakolliset osaamistavoitteet, 2 osp

Opiskelija

- osaa soveltaa oman alan kannalta keskeisiä fysiikan käsitteitä, ilmiöitä ja lainalaisuuksia
 - Mittaamisen perusteet
 - Tuntee aalto-opin, lämpöopin, mekaniikan ja sähköopin lainalaisuuksia
 - Sähköturvallisuus
 - Energiatehokkuus ja energian säästäminen
 - Tuotteen elinkaari ja kestäväkehitys
- osaa ottaa työssään huomioon oman alan kannalta keskeisiä kemian ilmiöitä ja aineiden
 - erityisominaisuuksia
 - Aineiden rakenne ja käyttäytyminen (metallit, seokset, liuottimet)
- osaa säilyttää, käyttää ja hävittää omalla alalla tarvittavia aineita.
 - Kemikaalien ja jätteiden turvallinen käsittely, säilytys ja hävittäminen
 - Kemikaalien varoitusmerkit ja käyttöturvallisuustiedotteet
 - Ympäristömerkit

Integrointi ammatillisiin tutkinnon osiin

Fysiikka ja kemia on integroitu ammatillisiin tutkinnon osiin kulttuurilähtöinen valmistaminen, tuotteen suunnittelu ja tuotteen valmistaminen.

Ohjaussuunnitelma

Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla. Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, verkkokurssi, portfolio ja työssäoppimispaikka.

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla (voi olla osana ammattiosaamisen näyttöä).

3.3.3 Tieto- ja viestintäteknikka sekä sen hyödyntäminen 1osp

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- osaa käyttää yleisimpiä tieto- ja viestintäteknikan sovelluksia ja hyödyntää niiden käyttöön
 - tarkoitettuja ohjeita ja oppaita
 - Salpauksen sähköiset palvelut esimerkiksi koulutuskeskuksen sivujen käyttö, pakki, ressu
 - oppimisympäristöt Salpauksessa: moodle, sähköposti, selainohjelmat
- osaa suojata verkkoidentiteettiään ja yksityisyyttään
 - selaimen historiatietojen poistaminen
 - salasanojen käyttö
 - sosiaalisen median käyttö
- osaa toimia tekijänoikeus-, tietoturva- ja tietosujoaohjeiden ja -määräysten mukaisesti
 - oman materiaalin oikeudet
 - muiden tuottaman materiaalin hyödyntäminen vs. plagiointi
 - pankkiasiointi
 - palomuurit ja virustorjunta
- osaa tiedostojen eri säilytys- ja lähetysmuodot.
 - tiedostomuodon valinta ja vaihtaminen esimerkiksi .docx, .pdf
 - liitetiedoston lähettäminen
 - tiedostojen pakkaaminen

Integrointi ammatillisiin tutkinnon osiin

Tieto- ja viestintäteknikka sekä sen hyödyntäminen on integroitu ammatillisiin tutkinnon osiin kulttuurilähtöinen valmistaminen, tuotteen suunnittelu ja tuotteen valmistaminen.

Ohjaussuunnitelma

Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla.

Eilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, verkkokurssi ja oppimispäiväkirja.

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla, jotka voivat olla osana ammattiosaamisen näyttöä.

3.4 Valinnaiset tutkinnon osat, 16 osp

3.4.1 Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen, 7osp

3.4.1.1 Taide ja kulttuuri 3 osp

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- * osaa tunnistaa taiteen ja kulttuurin eri ilmenemismuotoja ja osaa hyödyntää niitä
- * ymmärtää taiteen- ja kulttuurin merkityksen
- * tuntee puualan historiaa, perinteitä ja muuttuneita käytäntöjä sekä vertailee niitä muiden kulttuurien piirteisiin
- * tunnistaa eri kulttuurien välisiä eroja työpaikkakäyttäytymisessä
- * hyväksyy erilaisuutta ja toimii suvaitsevaisuuden ja tasa-arvon lisäämiseksi omassa työskentely-ympäristössään
- * osaa tutkia, ilmaista ja tulkita kulttuurista todellisuutta (esimerkiksi musiikin, teatterin, kirjallisuuden, median, tanssin, kuvataiteen tai käsityön keinoin)
- * on tietoinen taidehistorian suuntaviivoista
- * osallistuu taide- ja kulttuuritapahtumiin, osaa antaa niistä asiallista ja kriittistä palautetta
- * tulkitsee muiden tekemiä eri taiteenalojen teoksia esim. taidenäyttelyissä
- * valmistaa omia tuotoksia eri tekniikoilla osoittaen omaa ideointikykyä
- * osaa arvioida ja soveltaa monimuotoista suomalaista kulttuuriperintöä ja oman alansa vakiintuneita käytäntöjä.
- * tuntee puualan käsityöperinteen

- * hakee tietoa puualan ajankohtaisista suuntauksista ymmärtäen sen vaikutukset elinympäristön viihtyisyyteen
- * osaa noudattaa kulttuurisesti kestävän kehityksen periaatteita ja ymmärtää valintojensa kulttuuriset vaikutukset.
- * arvostaa ja vaalii kulttuuriperintöä, huolehtii ympäristön siisteydestä
- * osaa kehittää taiteelle ominaisten esittämisen tapojen ja materiaalien, oman ilmaisun, suunnitteluprosessien, palvelu- ja tuotemuotoilun ja estetiikan tuntemustaan puualalla ja soveltaa hankkimaansa taiteen ja kulttuurin osaamistaan omassa työssään.
- * suunnittelee puualan jonkin työvaiheen yksityiskohdan kuvallisesti ja kirjallisesti
- * osallistuu eri yhteistyökumppaneiden kanssa oppilaitoksen ulkopuolella järjestettävien tapahtumien järjestämiseen mahdollisuuksien mukaan, esim. Saku-kulttuurikilpailut

Integrointi ammatillisiin tutkinnon osiin

Taide ja kulttuuri on integroitu ammatillisiin tutkinnon osiin kulttuurilähtöinen valmistaminen, tuotteen suunnittelu ja tuotteen valmistaminen.

Ohjaussuunnitelma

Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Osa tunneista voidaan integroida mm. yrityskäynteihin. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla.

Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, työsalit, verkkokurssi, blogi ja työssäoppimispaikka.

Osaamisen arviointi

- * opiskelijan osallistuminen ryhmäkeskusteluihin
- * osallistuminen kulttuuritapahtumiin ja raportointi niistä
- * omat kirjalliset ja kuvalliset tuotokset annetuista aiheista
- * osallistuminen palautekeskusteluun ja itsearviointiin

3.4.1.2. Kulttuurien tuntemus, 3 osp

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- * osaa toimia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteita noudattaen ja edistää omalta osaltaan tasa-arvoa ja kaikkien yhdenvertaista kohtelua
- * toimii eri kulttuureista tulevien ihmisten kanssa
- * osaa tervehtiä, vastaanottaa vieraita ja keskustella heidän kanssaan osaa toimia, käyttäytyä ja pukeutua tilanteen mukaisesti ja työkulttuurin edellyttämällä tavalla
- * osaa ottaa huomioon toiminnassaan sopivuuden rajat sekä miesten ja naisten erilaiset roolit, pukeutumiseen ja käyttäytymiseen liittyvät ohjeet ja myös kirjoittamattomat säännöt ja menettelytavat
- * osaa tunnistaa eri kulttuurien peruspiirteitä ja kulttuurista monimuotoisuutta rakennusalalla
- * esittelee toisten kulttuurien edustajille maansa yleisiä kulttuuripiirteitä, kuten keskeistä historiaa, nähtävyyksiä, taiteita, urheilusaavutuksia ja viihdettä ja rakennuskulttuuria
- * osaa ottaa huomioon eri kulttuuriryhmien keskeiset traditiot ja niiden vaikutukset toimintaan rakennusalalla
- * tunnistaa eri kulttuurien välisiä eroja työpaikkakäyttäytymisessä, -hierarkiassa ja työhön liittyvässä suhdetoiminnassa ja käyttäytyä asiallisesti tavallisissa työpaikalla esiin tulevilla tilanteilla, erityisesti asiakaspalvelussa
- * osaa välittää alansa historiaa, perinteitä ja muuttuneita käytäntöjä sekä vertailla niitä muiden kulttuurien piirteisiin
- * pohtii eri maiden tulkintoja historiallisista tapahtumista ja suhteuttaa kotiseutunsa ja maansa merkittäviä tapahtumia ja aikakausia naapurimaiden ja maailman historiaan

Integrointi ammatillisiin tutkinnon osiin

Kulttuurien tuntemus integroidaan ammatillisiin tutkinnon osiin.

Ohjaussuunnitelma

Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Osa tunteista voidaan integroida mm. työssäoppimisjaksoille, mahdollisesti ulkomailla tapahtuvan työssäoppimisen aikana. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkkoalustalla tai mobiileilla. Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, työsal, verkkokurssi, blogi ja työssäoppimispaikka, erilaiset tapahtumat kuten näyttelyt, elokuvat, yhteiset monikulttuuriset tilaisuudet.

Osaamisen arviointi

- * opiskelijan osallistuminen ryhmäkeskusteluihin
- * osallistuminen erilaisiin monikulttuurisiin tilaisuuksiin ja raportointi niistä
- * omat kirjalliset ja kuvalliset tuotokset annetuista aiheista
- * osallistuminen palautekeskusteluun ja itsearviointiin

3.4.1.3. Etiikka 3 osp (kurssi 1)

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- arvot, elämäkatsomukset
- * omat valinnat ja niiden perustelu
- * valintojen seurausten arviointi
- * arvovalintojen pohjalta oman elämän pohdinta
- normit
- * normiristiriitojen käsittely
- tiedonhankinta ammattieettisistä peruskysymyksistä
- * ammattialan ongelmatilanteiden tunnistaminen, käsitteleminen
- * näkemysten esittäminen

Integrointi ammatillisiin tutkinnon osiin

Etiikka integroidaan ammatillisiin tutkinnon osiin.

Ohjaussuunnitelma

Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla.

Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, verkkokurssi, portfolio, oppimispäiväkirja ja työssäoppimispaikka.

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla.

3.4.1.4 Psykologia 3 osp (kurssi 1)

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- osaa hahmottaa sen, mitä psykologia on
- * psykologia moniulotteisena tieteenalana, eri tutkimussuunnista
- tietää psykologian erilaisista tutkimusmenetelmistä ja –alueista
- * tutkimusmenetelmiä
- * tutkimusalueita
- tietää ikäkausipsykologiasta

painotus: murrosikä, varhainen aikuisuus

- saa tietoa persoonallisuuspiirteiden ja temperamenttipiirteiden määräytymisestä
 - * persoonallisuuspiirteet ja temperamenttipiirteet
- persoonallisuuspiirteiden vaikutus omaan elämään
temperamenttipiirteiden vaikutus omaan elämään
- oppii hahmottamaan oman käyttäytymisen perustana olevia tekijöitä
 - * oma käyttäytyminen

Integrointi ammatillisiin tutkinnon osiin

Psykologia integroidaan ammatillisiin tutkinnon osiin.

Ohjaussuunnitelma

Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla.

Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, verkkokurssi, portfolio, oppimispäiväkirja ja työssäoppimispaikka.

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla.

3.4.1.5 Ympäristöosaaminen 1, 1osp

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- * osaa noudattaa ympäristölainsäädäntöä sekä toimia käsi- ja taideteollisuusalan laatu-, ympäristö- ja turvallisuusjärjestelmien ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti
- * käsi- ja taideteollisuusosalalla, käytössä olevien laatu, ympäristö ja turvallisuusjärjestelmien perustuntemus.
- * Kestävän kehityksen periaatteiden perusymmärrys
- * hallitsee ammattitaidon kannalta keskeisten tuotteiden elinkaaren
- * Elinkaariajattelun perusymmärrys
- * osaa toimia luonnon monimuotoisuuden säilyttäen
- * Ymmärtää mitä tarkoittaa luonnon monimuotoisuus.
- * osaa sopeutua ilmastonmuutokseen työ- ja toimintatapavalinnoilla
- * Ilmastonmuutoksen perusteet.
- * osaa edistää energia- ja materiaalitehokkuutta ja ehkäisee jätteiden syntyä
- * Työvälineiden ja materiaalien energia-, kierrätys- ja materiaaliystävällinen valitseminen.
- * osaa omassa toiminnassaan ottaa huomioon mahdolliset ympäristövaikutukset, kuten päästöt ilmaan, veteen tai maaperään
- * käsi- ja taideteollisuusalan merkittävimmät ympäristövaikutukset ja niiden huomiointi työtehtävissä.
- * osaa lajitella jätteet ja hyödyntää kierrätyksen mahdollisuudet käsi- ja taideteollisuusosalalla.

- * Tuntee oman alan tuotteiden ja materiaalien uusiokäytön perusteet.

Integroitu seuraaviin ammatillisiin tutkinnon osiin

Integroitu käsi- ja taideteollisuusalan, pakolliseen tutkinnon osaan.

Ohjaussuunnitelma

Tämän tutkinnon osan osa-alueen opetus toteutetaan pääsääntöisesti erillisinä ympäristöosaamisen kursseina. Tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan kontaktiopetuksella, sekä suullisilla, kirjallisilla ja verkkopohjaisilla tehtävillä.

Osaamisen arviointi

Osaaminen arvioidaan kirjallisten ja suullisten tehtävien perusteella. Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaamisen näytöt voidaan antaa kontaktiopetuksessa, verkkoympäristöissä tai mahdollisuuksien mukaan mobiilisovelluksilla. Osaamisen arvioi ainetta opettava/-t opettaja/-t.

3.4.1.6 Ympäristöosaaminen 2, 3osp

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- osaa noudattaa ympäristölainsäädäntöä sekä toimia käsi- ja taideteollisuusalan laatu-, ympäristö- ja turvallisuusjärjestelmien ja kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti
 - ympäristövastuullisuuden perusteet ympäristölainsäädännön kannalta, sekä viranomaisyhteistyö tarpeen mukaan.
 - käsi- ja taideteollisuusosalalla käytössä olevien laatu, ympäristö ja turvallisuusjärjestelmien perustuntemus.
 - Kestäväen kehityksen periaatteiden perusymmärrys
- hallitsee ammattitaidon kannalta keskeisten tuotteiden elinkaaren
 - elinkaariajattelun ymmärrys
 - käsi- ja taideteollisuusosalalla yleisesti käytössä olevien tuotteiden elinkaari.
- osaa toimia luonnon monimuotoisuuden säilyttäen
 - käsi- ja taideteollisuusalan töiden yhteys luonnon monimuotoisuuteen.
- osaa sopeutua ilmastonmuutokseen työ- ja toimintatapavalinnoilla
 - ilmastonmuutoksen perusteet, kasvihuoneilmiö.
 - käsi- ja taideteollisuusalan mahdolliset yhteydet kasvihuoneilmiön voimistumisessa.
- osaa edistää energia- ja materiaalitehokkuutta ja ehkäisee jätteiden syntyä

- työvälineiden ja materiaalien energia- ja materiaaliystävällinen valitseminen.
- Energiatehokkuusmerkinnät- ja muut ympäristömerkit.
- osaa omassa toiminnassaan ottaa huomioon mahdolliset ympäristövaikutukset, kuten päästöt ilmaan, veteen tai maaperään
 - käsi- ja taideteollisuusalan merkittävimmät ympäristövaikutukset ja niiden huomiointi työtehtävissä.
 - Osaa selvittää mistä saa lisää tietoa ympäristöasioista ja niihin vaikuttamisesta.
- osaa lajitella jätteet ja hyödyntää kierrätyksen mahdollisuudet käsi- ja taideteollisuusosalalla.
 - käsi- ja taideteollisuusalan jätteet ja kierrätys,
 - käsi- ja taideteollisuusalan tuotteiden ja materiaalien uusiokäyttö

Ohjaussuunnitelma

Tämän tutkinnon osan osa-alueen opetus toteutetaan erillisinä ympäristöosaamisen kursseina. Tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan suullisilla, kirjallisilla ja verkkopohjaisilla tehtävillä, sekä kontaktiopetuksella.

Osaamisen arviointi

Osaaminen arvioidaan kirjallisten ja suullisten tehtävien perusteella.

Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaamisen näytöt voidaan antaa kontaktiopetuksessa, verkkoympäristöissä tai mahdollisuuksien mukaan mobiilisovelluksilla.

Osaamisen arvioi ainetta opettava/-t opettaja/-t.

3.4.1.7 Ympäristöosaaminen 3 (TOP), 3osp

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- osaa noudattaa ympäristölainsäädäntöä sekä toimia käsi- ja taideteollisuusalan laatu-, ympäristö- ja turvallisuusjärjestelmien ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti
 - Selvittää työsään käytössä olevat laatu, ympäristö ja turvallisuusjärjestelmät ja osaa toimia näiden mukaisesti.
 - Noudattaa työssään kestävän kehityksen periaatteita.
 - Tuntee ympäristölainsäädännön perusteet omaa työtehtäväänsä koskien.
- hallitsee ammattitaidon kannalta keskeisten tuotteiden elinkaaren
 - elinkaariajattelun ymmärrys
 - käsi- ja taideteollisuusosalalla yleisesti käytössä olevien tuotteiden elinkaari.
- osaa toimia luonnon monimuotoisuuden säilyttäen
 - käsi- ja taideteollisuusalan töiden yhteys luonnon monimuotoisuuteen.
- osaa sopeutua ilmastonmuutokseen työ- ja toimintatapavalinnoilla
 - Osaa ottaa työssään huomioon ilmastonmuutosta voimistavat tekijät.
- osaa edistää energia- ja materiaalitehokkuutta ja ehkäisee jätteiden syntyä
 - työvälineiden ja materiaalien energia- ja materiaaliystävällinen valitseminen.

- Osaa arvioida miten oman alan työtehtävän energiatehokkuutta voisi lisätä ja jätteiden syntyä vähentää.
- osaa omassa toiminnassaan ottaa huomioon mahdolliset ympäristövaikutukset, kuten päästöt ilmaan, veteen tai maaperään
 - käsi- ja taideteollisuusalan merkittävimmät ympäristövaikutukset ja niiden huomiointi työtehtävissä.
 - Osaa selvittää mistä saa lisää tietoa ympäristöasioista ja niihin vaikuttamisesta.
 - Osaa arvioida ja selvittää omien työtehtävien ympäristövaikutuksia.
- osaa lajitella jätteet ja hyödyntää kierrätyksen mahdollisuudet käsi- ja taideteollisuusosalalla.
 - käsi- ja taideteollisuusalan tuotteiden ja materiaalien uusiokäyttö
 - Lajittelee jätteet työtehtävässään. Selvittää kierrätysmahdollisuuksia.

Integroitu seuraaviin ammatillisiin tutkinnon osiin

Integroitu käsi- ja taideteollisuusalan, työssäoppimisjaksolla toteutettuun tutkinnon osaan

Ohjaussuunnitelma

Tämän tutkinnon osan osa-alueen opetus toteutetaan työssäoppimisjaksolla. Tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan käytännön työtehtävillä. Opiskelija selvittää esimerkiksi työssäoppimispaikkansa ympäristövaikutuksia, miten ympäristövaikutuksia voi minimoida, ympäristöasioiden valvontaa tai muuta vastaavaa. Oppiminen toteutetaan työpaikalla tehtävillä suullisilla, kirjallisilla ja verkkopohjaisilla tehtävillä.

Osaamisen arviointi

Osaaminen arvioidaan kirjallisten, suullisten tai verkkoympäristöissä annettujen tehtävien perusteella. Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaamisen näytöt voidaan antaa kontaktiopetuksessa, verkkoympäristöissä tai mahdollisuuksien mukaan mobiilisovelluksilla. Osaamisen arvioi ainetta opettava/-t opettaja/-t tarvittaessa yhteistyössä työssäoppimisjakson työnohjaajan ja työssäoppimisjaksoa ohjaavan opettajan kanssa.

4. TUTKINTOKOHTAISET TERVEYDENTILAVAATIMUKSET

(määräys 91/011/2014)

5. LIITTEET

- Liite 1 Polkujen kuvaus
- Liite 2A Moduulisuunnitelma tarpeistonvalmistus 3 v
- Liite 2B Moduulisuunnitelma tarpeistonvalmistus 2 v
- Liite 3 Näyttöjen toteutussuunnitelma

KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINTO

Liite 1

Tuotteen suunnittelun ja valmistuksen osaamisala, artesaani, taidekehystys 180 OSP

Pakolliset ammatilliset 90osp

Yhteiset tutkinnon osat 35 osp

Vapaasti valittavat tutkinnon osat 10 osp

Valinnaiset tutkinnon osat 45 osp

Tuotteen valmistaminen 45 osp	Tuotteen suunnittelu 15 osp	Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp	Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp	Pakolliset yhteiset tutkinnon osat 19 osp	Valinnaiset yhteiset tutkinnon osat 16 osp	Vapaasti valittavat tutk. osat 10 osp	Valinnaiset tutkinnon osat 45 osp		
Taidekehystäjä toisen palvelukseen							Stallaaminen 15 osp	Tilaustyön valmistaminen 15 osp	Tuotteen valmistaminen käsityönä 15 osp
Jatko-opinnot muotoiluun tai kuvataiteeseen							Stallaaminen 15 osp	Tilaustyön valmistaminen 15 osp	Tuotteen valmistaminen käsityönä 15 osp
Aiemmin tutkinnon suorittaneen polku				Tunnustamiset aikaisemmista opinnoista			Stallaaminen 15 osp	Tilaustyön valmistaminen 15 osp	
Yrittäjän polku							Stallaaminen 15 osp	Tilaustyön valmistaminen 15 osp	Tuotteen valmistaminen käsityönä tai työssäoppien työpaikan tehtävien mukaan 15 osp
Kaksoistutkinto polku				Lukio-opinnot, 60 osp			Stallaaminen 15 osp	Tilaustyön valmistaminen 15 osp	

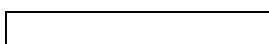
■ Pakolliset ammatilliset
 ■ Valinnaiset
 ■ Paikallisesti tarjottavat
 ■ Vapaasti valittavat
 ■ Yhteiset tutkinnon osat

Moduulisuunnitelma kolmen vuoden toteutukselle

Vuosi	Jakso I	Jakso II	Jakso III	Jakso IV
1	Tuotteen valmistaminen	Tuotteen valmistaminen	Tuotteen valmistaminen	Tuotteen valmistaminen
	Yhteiset tutkinnon osat	Yhteiset tutkinnon osat	Yhteiset tutkinnon osat	
2	Tuotteen suunnittelu	Yhteiset tutkinnon osat	Yhteiset tutkinnon osat	Valinnaiset tutkinnon osat Tuotteen valmistaminen käsityönä tai muu valinnainen tutkinnon osa
		Kulttuurilähtöinen valmistaminen	Kulttuurilähtöinen valmistaminen	
3	Vapaasti valittavat tutkinnon osat	Valinnaiset tutkinnon osat Stailaaminen	Asiakaslähtöinen valmistaminen	Valinnaiset tutkinnon osat Tilaustyön valmistaminen tai muu valinnainen tutkinnon osa
	Yhteiset tutkinnon osat	tai muu valinnainen tutkinnon osa		

Työssäoppiminen

Oppilaitos

Yhteiset tutkinnon osat

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto

Tuotteen suunnittelun ja valmistuksen osaamisala

Artesaani taidekehystys

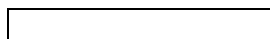
Valtakunnallinen voimaantulopäivä 1.8.2015 (Opetushallitus) huomioiden Opetushallituksen määräys yhteisiä tutkinnon osia koskevien lukiokurssien vastaavuuksien poistamisesta (voimassa 1.8.2016 alkaen)

Moduulisuunnitelma kahden vuoden toteutukselle

Vuosi	Jakso I	Jakso II	Jakso III	Jakso IV
1	Tuotteen valmistaminen	Tuotteen valmistaminen	Tuotteen valmistaminen	Tuotteen valmistaminen
	Yhteiset tutkinnon osat	Kulttuurilähtöinen valmistaminen	Kulttuurilähtöinen valmistaminen	
2	Tuotteen suunnittelu	Valinnaiset tutkinnon osat	Asiakaslähtöinen valmistaminen	Valinnaiset tutkinnon osat
		Stailaaminen		Tilaustyön valmistaminen tai muu valinnainen tutkinnon osa
		tai muu valinnainen tutkinnon osa		

Työssäoppiminen

Oppilaitos

Yhteiset tutkinnon osat

Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamissuunnitelma

Tutkinnon osa	osp	Ammattiosaamisen näytön kuvaus	Tavoiteajankohta	Kesto
Pakolliset tutkinnon osat 30 osp				
Asiakaslähtöinen valmistaminen	15 osp	Asiakaslähtöisen tuotteen tai palvelun suunnittelu ja valmistus	2. tai 3.vuosi	2 - 4 vk
Kulttuurilähtöinen valmistaminen	15 osp	Kulttuurilähtöisen tuotteen tai palvelun suunnittelu ja valmistus	1. tai 2.vuosi	2 - 4 vk
Tuotteen suunnittelun ja valmistuksen osaamisalan, pakolliset tutkinnon osat 60 osp				
Tuotteen suunnittelu	15 osp	Taidekehystyksen suunnittelu	2.vuosi	2 - 4 vk
Tuotteen valmistaminen	45 osp	Erilaiset taidekehystykset	1.vuosi	1-2 kk
Valinnaiset tutkinnon osat 45 osp				
Stailaaminen	15 osp	Kehyksen tuunaus	2. tai 3.vuosi	1-2 kk
Tilaustyön valmistaminen	15 osp	Tilatun tuotteen tai palvelun suunnittelu ja valmistus	2. tai 3.vuosi	1-2 kk
Tuotteen valmistaminen käsityönä	15 osp	Työssäoppien työpaikan tehtävien mukaan	2. vuosi	1-2 kk
Valinnaiset tutkinnon osat	15 osp	Työssäoppien työpaikan tehtävien mukaan	2. vuosi	1-2 kk
Yritystoiminnan suunnittelu	15 osp	Liiketoimintasuunnitelman laatiminen laskelmineen (www.uusyrittyskeskus.fi)	2. tai 3. vuosi	1-2 vk
Yrityksessä toimiminen	15 osp	Liiketoimintaidean jalostaminen liiketoiminta suunnitelmaksi, yritystoiminnan käynnistäminen ja lopettaminen	2. tai 3. vuosi	1-2 vk
Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen	5 osp	Näytön antaja toimii alan työtehtävissä, kehittäen yrityksen toimintaa ja omaa osaamistaan. Näytön antaja ohjaa oman toiminnan ohessa muita alan toimijoita tai opiskelijoita.	2. tai 3. vuosi	1-2 vk
Asiakaspalvelun ja myyntityön toteuttaminen	15 osp	Myyntiin liittyvissä asiakaspalvelutehtävissä toimiminen.	2. tai 3. vuosi	1-2 pv
Vapaasti valittavat tutkinnon osat 10 osp				
Valinnainen tutkinnon osa	10 osp	Tutkinnonosan mukaan	3.vuosi	2 - 4 vk

 Työssäoppimispaikka

 Oppilaitos

 Salpauksen työelämälähtöinen oppimisympäristö (projekti, liiketoimintayksikkö, harjoitusyritys tai osuuskunta)

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto

Tuotteen suunnittelun ja valmistuksen osaamisala

Artesaani taidekehystys

Valtakunnallinen voimaantulopäivä 1.8.2015 (Opetushallitus) huomioiden Opetushallituksen määräys yhteisiä tutkinnon osia koskevien lukiokurssien vastaavuuksien poistamisesta (voimassa 1.8.2016 alkaen)